

Дзвоник

№82

Журнал для українських дітей Румунії
Місячник Союзу Українців Румунії. 6 рік видання, січень, 2014 рік

Dzvonuk (Clopotel)

№ 82, 2014 р.

Журнал для українських дітей Румунії.
Заснований у 2007 році.

Над *Dzvonukom* працювали:

Головний редактор: Микола Корсюк

Редактор: Людмила Дорош

Редколегія: Іван Ковач, Михайло Михайлюк, Михайло Трайста, Марія Чубіка.

Адреса редакції:

м. Бухарест, вул. Раду Попеску, 15, с.1
тел.: 021-222-07-29; 021-222-07-37;
телефони/факси: 021-222-07-37

Друкарня:

«S.C. SMART ORGANIZATION S.R.L.»

Adresa redacției:

str. Radu Popescu 15, sect. 1

București, România.

Наша електронна адреса:
redactia.clopotel@gmail.com

Dzvonuk пропонує:

- * казки
- * оповідання
- * вірші
- * загадки
- * дитячу енциклопедію
- * сторінку народознавства
- * пісеньки
- * сторінки-розмальовки
- * рухливі ігри

Dzvonuk завжди радо прислухається до
ваших пропозицій і друкуватиме надіслані
вами спроби!

**Увага! За достовірність надрукованих
матеріалів відповідають їх автори!**

Олена ПЧІЛКА

Дивна хатка

Іду я та й іду,
Аж стоїть хатка на льоду:
Сама книшова,
Стріха цибульова,
Млинцем зачинена,
Ковбасою захищена,
Салом замикана,
Маслом запечатана.
Лизнув я масла – відпечаталось,
Гризнув ковбаси – відщепнулося,
Над'їв млинця – відчинилося.
Увійшов в хатку.
Скинув сиву шапку;
Аж там таке –
Матінко, яке!
Яєчня шкварчить,
Тоненько пищить,
А пироги вбоки,
Вареники вскоки,
По столу гасають,
Гопки витинають!
У миску влітають,
В сметані потопають!
Я ж над ними ласку мав,
По одному витягав,
У бездонний глечик складав.
А яєчня вся шкварчить
Та тонесенько пищить!
Мусив її рятувати,
На стіл з печі добувати;
Як став її викладати.
Перестала вона грати –
І шкварчати, і тонесенько пищати!
Так мені трапилося
У тій хатці на льоду, –
Пішов же я веселенький,
Співаючи «ду-ду-ду!».
І смішная, і втішная
Тая хатка на льоду!

Людмила ДОРОШ

ЕГОЇСТКА

(оповідання)

У класі Марійки цієї осені з'явилася нова дівчинка Сюзанна. Вона з батьками переїхала з міста жити в їхнє село. Це була гарненька дівчинка з довгим волоссям, яке гарними локонами спадало їй на плечі. Вона гарно одягалася, знала багато цікавого, і взагалі була дуже витонченою і делікатною. Марійці вона зразу ж сподобалася. А от іншим її однокласникам – якраз навпаки.

– Пхи! Дивись ти на неї, яка задавака! – казали деякі її однокласниці. – Приїхала собі з міста і думає, що ми тут усі попадаємо від захвату, яка вона городянка?

– Та вона така егоїстка! – підхоплювали решта дівчаток. – Все своє тримає тільки для себе, не хоче гратися з нами, не ділиться своєю скакалкою, навіть гарну свою точилку не дає нам, коли просимо, щоб не поламали.

Спочатку нова їхня колега придивлялася до всіх, до порядків у їхньому класі і трималася осторонь.

Якось Марійка розповіла мамі про нову однокласницю, з якою їй би хотілося потоваришувати, але та не підходить ні до кого. Мама порадила їй зробити перший крок, адже дівчинка «новенька» в їхньому класі і, мабуть, соромиться підійти першою.

Так Марійка і зробила. Сюзанна зраділа новій подружці і вони навіть сіли разом за парту. Марійка, яка жила далі від Сюзанни, чекала свою подружку біля паркану, і кожного ранку вони йшли разом до школи і зі школи. А коли настала зима, і озерце, яке було недалеко від Сюзанни, замерзло, та покликала Марійку кататися на ковзанах.

– А я не вмію... – розгублено сказала дівчинка. – Та і ковзанів у мене немає...

– Тоді приходь подивитися на мене, – запропонувала Сюзанна, а Марійка аж зраділа – адже вона буде гратися разом зі своєю новою подружкою.

І в той час, як Сюзанна каталася на ковзанах, роблячи гарні піруети й літаючи, мов справжня фігуристка, принаймні так здавалося Марійці, вона бігала разом зі своєю подружкою, ковзалася по льоду у чобітках.

– Та чого ти бігаєш з нею, мов той песик? – казали її однокласниці. – Хіба ти не бачиш, що їй немає ніякого діла до тебе?

Та Марійка не була такої думки. «Так у мене ж немає ковзанів, – думала вона, – а Сюзанна все одно кличе мене із собою». Їй і на думку не спадало, що та могла б

дати їй спробувати свої ковзани, а то й навчити її кататися, і що вони могли б кататися по черзі, по-дружньому.

Вона і далі продовжувала виходити із Сюзанною «на катання», тобто одна з них каталася, а інша бігала. Аж поки одного разу Марійка, вкрай розпашіла, не зняла шапочку, шарфик та рукавички – їй було дуже жарко, адже вона так набігалася за Сюзанною, навіть упала на сніг і полежала трішки у тій пухнастій сніговій перині, щоб охолотитися. А на ранок... її чоло горіло, вона не могла ковтати, і взагалі її взяла така млявість, що вона навіть не змогла підвестися з ліжка. Тож до школи Марійку мама не пустила, вклала її в ліжечко й почала лікувати: гарячим чаєм, гіркими ліками, компресами, закутувала товстою пуховою хусткою.

Так пролежала Марійка майже два тижні. А в цей час Сюзанна залишилася без подружки. Наважилася вона запропонувати одній із однокласниць піти з нею покататися, але та відмовила їй: мовляв, ковзанів я не маю, то ж чого мені бігати за тобою, мов хвостик?

Походила вона декілька днів сама на ковзанку, але без Марійки, без її веселої присутності їй було не так весело. Бачачи доньку смутною, мама запитала її, чи вона часом не посварилася з Марійкою. А, дізнавшись, що її подружка хворіє, сказала з докором:

– Так ти не підеш відвідати свою найкращу подружку?

І лише тоді Сюзанна задумалася: а дійсно, Марійка ж її найкраща, єдина подружка. Хіба ж не вартує її подружка того, щоб поділитися з нею ковзанами, адже вона завжди віддано була поруч із нею і ніколи навіть не попросила її про це. А решта дівчаток, бач, навіть і не захотіли з нею бавитися чи вийти на ковзанку.

Сюзанна відвідувала Марійку щодня, приносила їй домашні завдання, розказувала нові теми. А коли подруга одужала, в перший же вихідний запропонувала навчити її кататися на ковзанах. Можливо, вона й дійсно була дотепер егоїсткою, але врешті-решт зрозуміла, що таке справжня дружба і яким повинен бути справжній друг. А на Марійчин день народження подарувала їй нові-новісінські ковзани, які попросила свого тата купити у місті зі своїх власних збережень:

– Це для моєї справжньої подружки! – пояснила вона з гордістю батькові.

Ірина МОЙСЕЙ

Колискова для ведмежатка

Чи то і справді щось гримнуло, а чи наснилося, Бурмилко так і не зрозумів, але особливо тим і не переймався. Його ще заплющені повіки полоскотало яскраве світло, і він розплющив очі. В кімнаті було тихо-тихо. Сів на ліжку, солодко потягнувся, пообзирався і, вгледівши, що його мама-ведмедиця ще спить, дуже здивувався. «Вже білий день надворі, – подумав, – мама ніколи так довго не спить. Може, захворіла?..» Зіскочив з ліжка і підбіг до мами, взяв її за лапу. Медведиха солодко спала. «Та ні, наче все гаразд, – прислухаючись до її рівного дихання, заспокоївся Бурмилко. – Мабуть, просто втомилася. Нехай відпочине, а я піду пограюся надворі, щоб її не турбувати, – вирішило ведмежа і глянуло у вікно: – Ой, що це? – знову здивувалося. – Хто це нам віконце замальовував? – замилувалося чудернацькими візерунками, що виблискували під сонячим промінням. – Гарно, але нічого крізь нього не видно», – і Бурмилко попрямував до дверей, навіть не підозрюючи, що на цьому несподіванки не скінчилися.

Коли відчинив двері – не повірив своїм очам. Такого він ще ніколи не бачив. Такого білого!.. Стільки білого!.. Весь ліс був вкритий чимось білим-пребілим і, на перший погляд, пухнастим. Побачене трохи спантеличило ведмежатка, навіть насторожило, але цікавість взяла верх, і він обережно ступив на те біле. Воно приємно зарипало під ногами і насправді виявилось м'яким і пухнастим, але холодним. Бурмилко здивовано оглядав високі сосни в білих шапках, лапаті ялини в білих козушках, землю, вкриту білим килимом. Враз його осінила здогадка:

– Так! Я сплю, і мені сниться чарівний білий сон! – вигукнув Бурмилко.

– Та ні, не спиш, хоча і мав би спати в цю пору! – почув він знайомий голос.

Неподалік із білого горбочка спочатку вистромились довгі білі вуха, а потім підвелось звірятко, дуже схоже на його друга

Куцика, але таке ж біле, як і все довкола.

– Ти хто? – ще дужче насторожилося ведмежа.

– Бурмилко, ти що, не впізнаєш мене? Це ж я, Куцик! – наблизилось зайченя.

– А чому такий білий?

– Бо зима прийшла.

– Зима? Хто це? – запитало ведмежа.

– Не хто, а що. Зима – це пора така. Ну... така, як от зараз. А взимку всі зайчики міняють сіре хутро на біле, щоб нас не було видно в снігу.

– В снігу? Це де?

– Всюди. Ось все це біле і пухнасте – то сніг.

Ведмежа не могло повірити побаченому і почутому і вже хотіло ще щось спитати Куцика, як згори на них посипався сніг.

– Здоров, Куцику! А ти чому не спиш, Бурмилку?

Друзі глянули вгору. На лапатій сосновій гілці гойдалася білочка Хрумка, струшуючи на них сріблясті сніжинки.

– Що за галас? – з-за пишної ялинки вигулькнуло лисеня Рудик. – О, Бурмилко, а ти чому не спиш?

– Та що ви всі змовились: чому не спиш, чому не спиш? Таж білий день надворі, чому я маю спати? – обурился Бурмилко.

– Бо зима, – коротко відповів Куцик.

– А взимку ведмедям треба спати, – пояснила Хрумка.

– Я не хочу спати!.. – запротестувало ведмежа.

– Треба, – рішуче сказав

Рудик, – бо інакше... – і вмовк.

Друзі стурбовано переглянулися. Лисеня, хитро примруживши очі, запропонувало:

– А давай ми тебе до ліжечка доведем.

– І казочу розповімо, – підхопив Куцик.

– І колискову заспіваємо, – продовжила Хрумка. – Тільки тихенько, ащоб маму твою не розбудити, бо тоді зовсім біда буде.

– Бачиш, як тут холодно? – продовжував переконувати Рудик. – А вдома в м'якенькому ліжечку під теплою ковдрою так добре!..

Марія ЧУБІКА

Запахло снігом у повітрі

Був хмурий вихідний день. Марічка прокинулася раненько і швиденько глянула у вікно. Надворі панувало біле-пребіле царство, в якому тільки стовбури дерев стояли чорні-чорні, наче вимазані сажею.

Дівчинка радісно скрикнула:

– Сніг! Випав сніг! Я йду кататися!

– Чому ти так кричиш? – спокійно запитала бабуся, яка й собі наблизилася до вікна.

– Я йду кататися! – швидко відповіла дівчинка.

– А ти почекай, Марічко, сніг не розтане, поки ти помиєшся, поснідаєш, тепло одягнешся, а опісля вже й підеш кататися, – пояснила бабуся малій.

В повітрі ліниво кружляли іскристі сніжинки, а опісля ліниво спускалися на землю і вкривали її товстим білим шаром.

Нарешті бабуся із внучкою вийшли на вулицю. Дівчинка тягла за собою невеликі санки. Невдовзі зупинилася і простягнула ручку, щоб на розкриті долоньку падали одна за другою холодні мокрі сніжинки.

Але всього за хвилику вони танули на теплій долоньці, залишаючи на своєму місці крапельки води. Марічка змахнула їх і набрала повну жменьку снігу. І вже через хвилину у жменьці залишилася вода. Дівчинка довго роздивлялася і нарешті запитала:

– Бабусю, а чому сніжинки стали водою?

– Дитинко, при зниженій температурі, коли вже холодно, як тепер, крапельки води перетворюються у сніжинки, а при теплі, адже твоя долонька тепла, вони знову стають водою. Про цю властивість води ти будеш вивчати у школі.

Вони рушили далі вулицею, але дівчинка знову зупинилася і звернулася до бабусі:

– Бабусю, прошу, скажи, де поділося вчорашнє болото, яке було тут?

– Ось дивися, внучко, – сказала бабуся і розсунула ногою сніг, під яким блищав шар льоду.

– О, це лід, – весело скрикнула Марічка і

задріботіла ніжками по прозорому, наче скло, шару льоду.

– Так, лід я бачу, але ти вважай, щоб не посковзнулася і не впала, – застерегла бабуся свою внучку.

– А сніг та лід можна їсти? – не вгавала мала, яка вже майже замучила бабусю своїми запитаннями. Але бабусі дуже люблять своїх маленьких допитливих онуків, а ще мають дуже багато терпіння і з радістю їм відповідають:

– Люба моя, сніг та лід холодний, тож від них можна застудитися, це по-перше. А по-друге, там можуть бути мікроби і від них можна захворіти.

А це значить, що їх не можна і не треба їсти, – лагідно сказала бабуся.

– А я бачила того року, як Юрасик смоктав і лизав велику бурульку, яку зірвав з даху їхньої клуні, – сказала дівчинка.

– От бачиш, через те він і захворів того року, – запевнила внучку бабуся і додала: – Запам'ятай, Марічко, що під час катання чи інших зимових ігор не потрібно розстібати пальто чи знімати шапку, шарф, бо можна простудитися. Зрозуміла?

– Так, я не зніматиму, – запевнила вона бабуся.

Хмари почали розходитися і до них усміхнулося золотаве сонечко. Вітер подався кудись далеко-далеко.

– Буде мороз, – повідомила бабуся, яка ще трохи покатала внучку, і вони рушили зворотньою дорогою додому. Похолоднішало, а сніг ставав сухим і легким.

Коли вони вже дійшли недалеко від їхнього господарства, він навіть почав рипіти під бабусиними чоботами.

– Чуєш, Марічко, як рипить сніг: рип-рип, рип-рип, – мовила бабуся до внучки.

Але мала не чула, бо, втомлена, заснула на санках. А на вустах онуки сяяла усмішка, бо хтозна, де гуляла вона у своєму сні.

АБЕТКА

від Олексія КОНОНЕНКА

Сс

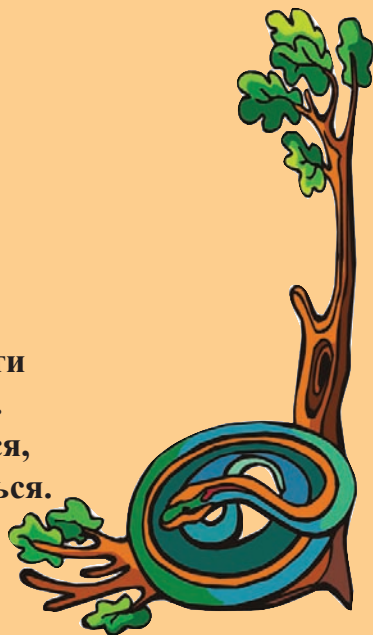
Спить старий сердитий сом,
Сниться сому сьомий сон.
Сонце спить, світанок спить,
Сом смачним сніданком спить.

Фф

Федя фотографував,
Федя фазанів лякав.
Фазани летять у плавні –
Фотознімки будуть славні.

Мм

Тато-тигр, тигриця-мати
Тигреня ведуть гуляти.
Тигреня ричати вчиться,
Тигра всякий звір боїться.

Хх

Ховрашок кавун приніс:
– Хай лежить, з'їмо колись.
Хом'ячок, малий хитрун,
Хутко схрумав весь кавун.

Уу

Удав – товстезний і строкатий –
У затінку улігся спати.
Увившись між високих трав,
Удав до вечора куняв.

Цц

Цап, цвіркун і цуценя
Цирк влаштовують щодня.
Цап стриба, цвіркун жонглює,
Цуценя їх дресирує.

Михайло Гафія ТРАЙСТА

Тригоди лісових друзів

4. Лісова рада

І так, зібравшись серед поляни, весь лісовий люд, підбадьорений один одним, бо вкупі навіть і Африка не така страшна, розгомонівся, як на ярмарку. Навіть і за Африку забули, бо розсміялися зі старого Борсука Яреми, який не дочував і запитував то вліво, то вправо, навіщо весь ліс зібрався серед поляни.

– А ти, Яремо, як потрапив сюди? – запитала його Білка Галька.

– Та бачу – йдуть всі, рушив і я, подумав – може, якась гостина.

– На те взяв і торбу з собою? – запитала Сойка Гафійка.

– Ге, коли йдеш на гостину – то бери й торбину, – відповів Борсук.

Звірі розреготалися, але скоро замовкли, бо побачили, що до них наближається лісовий цар Ведмідь Бурмило Заспаний разом зі своїм радником Лисом Микитою Хитрим, якому шепотів на вухо:

– Ану лиш, дивись, як розплескали язиками, такий гармидер підняли, що сама Африка, мабуть, перелякалась і намазала салом п'яти.

– Тихо! – крикнув на звірів царський радник.

– Тихо-о-о! – повторив, виючи, Вовк Карпо Швидкий, бо, що ж не говори, а звірі його вважали третьою особою в єрархії Лісового Царства.

– Ану, мовчати! – рюхнув сердито Кабан Данило Іклатий, який себе вважав третьою особою в лісовій єрархії.

– Мовчати всім! – тихенько промовив Заєць Сидір Боягуз, який мріяв стати царським радником, бо вважав себе хитрішим за Лиса Микиту.

На поляні стало тихо, навіть мухи і комарі замерли в повітрі.

– Має слово наш Вельможний Цар Бурмило Заспаний! – повідомив царський радник.

– Шановне панство! – забубонів Ведмідь. – Ми, Бурмило Заспаний, син Бурмила Тихого, внук Бурмила Доброго, володар Лісового Царства і всього живого, що в нім ходить, повзе, плигає, літає та пливе, наказуємо, щоб всі готувались до війни проти страшної

Африки!

– Ура-а-а! Війна, війна – будем воювати, будем воювати! – зрадів старий вояка Ярема Борсук і питає їжачка Панаса Голку: – А з ким будем воювати, брате Панасе?

– Та з Африкою, – відповів байдуже їжак.

– З Афри... ким, ким? – недочув Ярема.

– З Африкою! – крикнув сердито їжак.

– Мовчати! – насмілювався Заєць Сидір Боягуз.

– Сам мовчи, побачу тебе в бою, що ти за козак!

Від згадки про бій та Африку у зайця затремтіли вуха, але і в багатьох інших звірів тремтіли то ноги, то хвости від новини про війну.

– Не тлеба, не тлеба до війни готуватись, бо Афли... – вмішалось у розмову Козенятко Тимофійко.

– Ану, мовчати! – гримнув на козенятка Сидір Боягуз цього разу сильним голосом, щоб його почула вся лісова громада.

– Я хотів сказати, що Афлика...

– Ану, мовчати! – повторив Боягуз.

– Та я, тільки... знизало плечима Козенятко.

– Татку, татку, Тимофійко каже, що Афлика... – спробувало переконати свого батька Зайчатко Вітька.

– Ану диви на молокососів! Або мовчите, або додому! – розсердився на малят і Кабан Данило Іклатий.

– Не гарно втручатися у розмову старших, – додав Вовк Карпо Швидкий. – Ось хай скаже вам громада, чи воно не так?

– Правда, правда! – загула громада.

– У чому річ? – запитав Ведмідь Бурмило Заспаний свого радника Лиса Микиту Хитрого.

– Та ади, невихована молодь втручається у розмову старших, – пояснив царю радник.

– Цікаво, цікаво, і що далі?

– Та ади, навіть поради військових намагаються давати.

– О, це насправді цікаво! А що вони кажуть?

– Та нічого, бо їм громада не дозволила.

– Цікаво, цікаво, ану підведіть їх до мене, – наказав Ведмідь.

Заєць Сидір Боягуз як увидів, що його Вітька разом з Тимофійком до царя підводять, то трохи не віддав Богові душу зі страху.

(Далі буде)

Леонід ГОРЛОВ

ЛЮТИЙ

Скаче біла завірюха
На блакитному коні,
Лине снігу потеруха
По ламкій озимині.
Поле голе, нахололе,
Тонко дзвонить, мов кришталь.
Завірюха гучно коле
Копитами білу даль.
Лунко репається крига
На озерах і ставках.
Вітер крутиться, мов дзига,
На долині та в ярах.
Невгамовна завірюха
Гори снігу наміта
І гукає в білі вуха
Приголомшеним хатам.
Завірюха валить валом
Через зиму навпростець,
А за нею гонить чвалом,
Юний Лютий-молодець.

Петрусь БРОВКА

Ой зима, зима, зима.
Веселіш пори нема!
Гірка, сани, гомін, сміх.
Синій вечір, білий сніг.
Дітлахи на ковзанах –
Скільки радості в очах!

Лідія ПОВХ

ОЙ, НЕ ЖАРТИ

Ой, не жарти, не сміх –
Уночі випав сніг.
Вийшов рано в двір Гусак,
Міряв сніг і так, і сяк.

І поважно мовив він:
– Випав сніг аж до колін.
Качка снігом побрела:
– Ках! Тут буде до крила!
Як поміряв Горобець
По двору з кінця в кінець
Із підстрибом – гоп та гоп!
Каже: – Сніг – по самий дзьоб!

Петро ОСАДЧУК

ДАРУНОЧОК

– Що тобі подарувати? –
Запитала в сина мати. –
Чи сопілку, чи машину,
Чи штанці, чи сорочину?..
– Ні! – сказав Романко. – Ні!
Треба іншого мені.

– А який би ти від тата
Взяв даруночок на свята?
Чи топірчик, чи крисаньку,
Чи смішного Ваньку-встаньку?..
– Ні! – сказав Романко. – Ні!
Треба іншого мені.

– Що ж тобі подарувати? –
Розвела руками мати.

Ну, а син принишк, як мишка,
Потім каже: – Хочу книжку!..

І одержав син на свята
Гарну книжечку від тата.

В книжці все, що є на світі,
Завжди може Ромко стріти:
І сопілку, і машину,
І штанці, і сорочину,
І топірчик, і крисаньку,
І смішного Ваньку-встаньку, –

В книжці все, що є на світі,
Кожен легко може стріти.

Борис ГРІНЧЕНКО

Два морози

Ой гуляли в полі два морози,
 Два морози, два рідненьких брати.
 Брат старіший звався Ніс Червоний,
 А молодший – Синій Ніс на ймення.
 Ой гуляють в полі два морози,
 Поле чисте в кригу зодягають.
 І говорить менший так до брата:
 – Ой, мій братику, Червоний Носе!
 Як би нам з тобою тут погратись,
 Поморозити людей і звіра?
 Відмовля йому мороз старіший:
 – Брате мій, морозе, Синій Носе!
 Якщо, брате, хочеш ти погратись.
 Хочеш ти людей, звірів морозити,
 То не в полі треба нам гуляти:
 Поле чисте снігом скрізь укрило,
 Всі шляхи позамітало в полі,
 Не проїде тут ніхто, не пройде.
 Краще в темний ліс мерщій ходімо!
 Хоч не так просторо там гуляти,
 Так же втіхи буде нам багато:
 Там і люди проїздять частіше,
 А що звіру – хижого усюди
 В лісі ми зустрінемо без ліку:
 Буде там кому, морозе брате,
 До схочу зморозити все тіло,
 Зупинити кров гарячу в жилах,
 Задавить дихання тепле в горлі
 І з живого – криги шмат зробити.
 І послухався молодший брата –
 Вдвох побігли в темний ліс морози:
 Біжучи, ще й граються морози:
 На одній нозі стрибають жваво,
 По дубках тріщать та по осиках,
 Аж старий дубняк гуде та стогне
 І риплять осики молоденькі.
 Як стрибнуть по снігові м'якому, –
 Крижана кора стає на йому;
 Де билиноньку з-під снігу видко, –
 Подмухнуть на неї два морози, –
 У срібло її неначе вдягнуть.
 Ось вони і чують: в темнім лісі
 Задзвенів близьенько й гучно дзвоник,
 І в багатих санках пан пихатий
 Надбіга на огирях стрибучих.
 На йому кожух ведмежий добрий,
 Ще і теплая лисича шапка,
 Вовчі чоботи на ноги взуті.
 Другим же шляхом ріжнаті прості
 По снігу риплять собі санчата, –

То мужик у ліс по дрова їде:
 На йому кожух – на латі лата,
 Шапка в його вся в дірках, старенька,
 Вітром буйним шапка та підбита:
 Як повіє, так і провіває;
 Шкарбани – не чоботи узуті,
 Та ще й ті роти пороззявляли.
 Синій Ніс мороз тоді і каже:
 – Ну, кому ж за ким тепер нам бігти?
 Я б хотів за мужиком побігти,
 Бо його скоріше я дошкулю;
 На йому кожух в дірках та в латах,
 Шапка вітром в мужика підбита,
 Шкарбани – не чоботи узуті,
 Та ще й ті роти пороззявляли.
 Ти ж дужчіший, – то візьми ти пана.
 Бо на йому – глянь! – кожух ведмежий
 Ще і теплая лисича шапка
 І лисича в його шапка тепла,
 Вовчі чоботи на ноги взуті –
 Не подужаю його я зроду!
 Усміхнувсь мороз тоді старіший
 (Він морозив вже багато всяких,
 Тим і знав, кого дошкулить важче),
 Усміхнувсь Червоний Ніс та й каже:
 – Молодий ти, братику морозе.
 Молодий ти, – каже, – ще невчений!
 Ну, та хай вже буде так, як хочеш:
 Ти біжи за мужиком убогим,
 Я за паном побіжу скоріше.
 Прощавай, морозе Синій Носе!
 – Прощавай і ти! – йому той каже,
 Засвистіли, гупнули, побігли.

От вже сонечко зайшло за лісом,
 Погасає день короткий, зимній...
 І тоді ізнов у чистім полі
 Ізійшлись до купи два морози,
 Два морози, два рідненькі брати.
 І зустрілись, почали питатись,
 Хто награтись за день зміг найкраще,
 Поморозить зміг хто дошкульніше?
 От і каже більшому молодший:
 – Попохекав, мабуть, коло пана,
 Поки ти дошкулить зміг хоч трохи!
 Та й не диво ж: навдягав одержі
 Скрізь такої, що і не пролізеш:
 Де вже там його тобі дошкулить!
 Засміявсь тоді мороз старіший,
 Бо не вперше він уже морозив,

Засміявся він тоді та й каже:
 – Ой, морозе, Синій Носе, брате!
 Молодий ти, братику, невчений!
 Так його допік я і дошкулив,
 Що півдня він грітиметься в хаті,
 Та і то ще хто й зна, чи одійде.
 Здивувавсь тоді мороз молодший:
 – А кожух та чоботи, та шапка!
 Чи вони тебе і не спинили?
 Відмовля йому старіший знову:
 – Та хіба ж від мене те пособить?
 Я заліз до його і в кожуха,
 І у шапку, й в чоботи у вовчі,
 Та й почав без жалю дошкуляти.
 Він вже й мнеться у кожусі, й гнеться,
 І ховається у тепле хутро,
 Часом крекче, а то й стогне часом,
 Або, міцно загорнувшись, тихо
 Він сидить, не ворухнеться й трохи,–
 Мабуть, дума, що його покину,
 Якщо він сидітиме тихенько.
 А мені ще й краще дошкуляти!
 А мені цього ж то тільки й треба!
 Заходивсь я коло його добре...
 І вже випустив його у хату
 Тільки-тільки що живого трохи,–
 Буде згадувать мене довіку!
 Ну, а ти з своїм же як? Награвся?
 Аж зітхнув мороз молодший тяжко:
 – Ох, мій брате, мій Червоний Носе!
 Правду ти казав мені дурному:
 Молодий мороз я і невчений!
 Мужика я думав заморозить,
 Аж воно інакше діло склалось:
 Ще й мені він ребра поломачив.
 – Як же це? – питається старіший.
 – Ох, та так... Мужик по дрова їхав;
 Ну, й почав був я ще на дорозі
 Дошкулять його таки гарненько,
 Тільки він мене і не злякався,
 А ще й лається усяким словом;
 «От, такий-сякий мороз цей!» – каже.
 Злість мене за серце ухопила:
 Я почав його щипать, шпигати
 Іще дужче крізь кожух той драний
 І крізь шапку у дірках стареньку,
 Крізь ті чоботи, що пальці видко.
 Та не довго я втішавсь і грався...
 Ось приїхав він, розпріг коняку,
 За сокиру взявся, щоб рубати.
 Ось тепер (така моя, бач, думка!)
 Я його дошкулю ще дужчіше!
 І заліз до його під кожух я,
 І почав шпигати та щипати.
 А мужик сокирою махас

Та рубає дрова безупинно,
 Аж тріски летять навкруг од його.
 Бачу я – не можна вже сидіти,
 І утік мерщій я з-під кожуха.
 Виліз я та й думаю-гадаю:
 Як би так, щоб ще його дошкулить?
 А мужик і не вважа на мене:
 Де б хоч трохи мерзнути у лісі,
 А йому ще так, бач, душно стало,
 Що узяв, кожух із себе скинув
 І в самій сорочці вже рубає.
 Як побачив, так тоді й зрадів я:
 – Подожди ж, мій голубе! – кажу я, –
 Я тобі тепер накою лиха!
 Був кожух увесь од поту мокрий,–
 Я й заліз у його аж у вовну
 Й заморозив так, що він зробився,
 Наче дошка та тверда дубова –
 Покуштуй лиш, одягай, мужиче!
 Доробив мужик свою роботу,
 Підійшов тоді він до кожуха,
 Я ж радію без кінця й без краю:
 Ось коли вже, думка, навтішаюсь!
 Як побачив же мужик кожуха,
 Як почав же лаять на всі боки
 Він мене тоді усяким словом!
 Та й не сам тут я здобувся лайки,–
 Він і батька, й матір не покинув,
 І дідів, і прадідів уславив,–
 Всіх зганьбив мужик, дітей, онуків!
 Ну, а я собі таки гадаю:
 «Лайся, лайся, скільки хочеш, дурню,
 А мене не виженеш, хоч лусни!»
 Так не хитре ж те мужиче плем'я!
 Хоч налаяв на всі боки тяжко,
 Так йому ж було ще лайки мало:
 Як ухопить він дрючину довгу
 Та сучковату й товстючу дуже,
 Як почне дубасити кожуха!..
 Б'є та й б'є, мене ж ще дужче лає!
 Ох, дізнав я там тяжкого лиха!
 Тут мені давно б уже тікати,
 Так у вовні ж я заплутавсь дуже
 І ніяк я видертись не зможу.
 А мужик лупцює та й лупцює,
 Б'є мене без жалю, як улучить,
 Та ще й каже, сміючися з мене:
 «От, дурний мороз десь взявся у біса:
 Мужика схотілось заморозить!..
 Ледве, ледве викрутивсь од його
 І утік потерзаний, побитий...
 Ох і знаю ж я тепер навіки,
 Як тих клятих мужиків займати:
 Досі ще увесь як перебитий!..

Англійська народна казка

Сорочаче гніздо

За давніх-давен, як свинки співали пісень, а мавпи тютюн жували, а кури його клювали, а качки: «Кряк-кряк» примовляли, – якось усі птахи попросили сороку:

– Навчи нас, як вити гніздо.

Бо всім відомо, що сорока – майстер вити гнізда. Зібрала вона всіх птахів і почала вчити. Спершу принесла грязюки і зліпила кругленький млинець.

– Та он як воно робиться, – сказав дрізд і полетів собі. Відтоді всі дрозди роблять свої гнізда на зразок млинця.

Потім сорока принесла прутиків, ще грязюки і поклала на млинець.

– Я вже знаю, як його робити, – сказала сова і полетіла геть. Ось чому сови не

навчилися робити кращих гнізд.

Після цього сорока взяла кілька хворостинок і сплела з них кругленький обідок.

– І я так зумію, – сказав горобець і полетів собі. Відтоді горобці в'ють свої гнізда з хворостинок, хоч і роблять це абияк.

Потім сорока назбирала пуху та пір'я і вистелила гніздо.

– Оце мені подобається! – вигукнув шпак і полетів геть. Ось чому в шпаків так м'якенько вистелені гнізда.

Тим часом сорока робила своє. А нетерплячі птахи один за одним відлітали геть.

Зрештою залишилася біля сороки сама тільки горлиця. А їй не вистачало ні глузду, ні тям чогось навчитися. Сидить і туркочеторочить щось своє:

– Тягни три трісочки, тягни три-и.

Сорока саме клала прутик. Почула, що туркоче горлиця, і каже:

– Не трісочки, а прутики, і не три, а й одного досить.

Горлиця ж торочить своє. Нарешті озирнулася сорока і побачила, що біля неї немає нікого, крім недотепи горлиці. Розгнівалася вона і заприсяглася, що більше ніколи нікого не вчитиме.

Ось чому різні пташки в'ють гнізда по-різному.

Загадки

*І у місті, і у полі
Нагулялася доволі.
Не давала снігу спати,
Примусила танцювати.*

(входітис)

*Завірюха в гай прийшла
Та сестрицю привела.
Сніг кружля, не стелиться.
Звуть сестру...*

(вптігдідх)

*Вчора ще у річці
Плескалась водичка.
Як з'явився сивий дід,
То зробив з водички...*

(орш)

*Як зима – вона на гілці
І співа, мов на соніці.
Жовті груди, чорні крила,
Кусень сала сама з'їла.*

(вптітис)

Зроби власними руками!

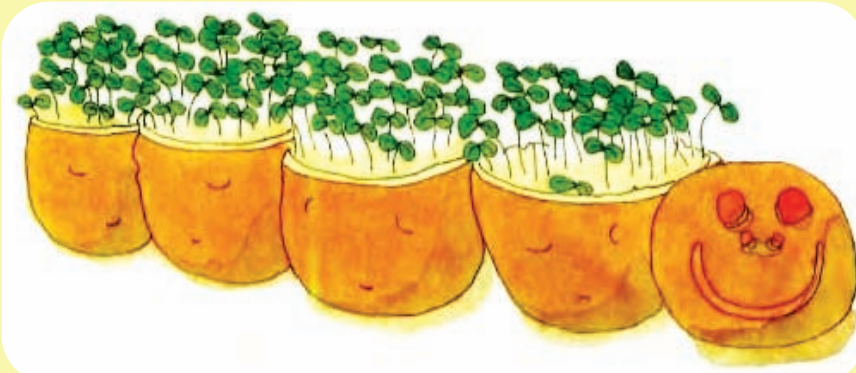
Волохата гусениця

Щоб зробити цю волохату гусеничку, вам потрібні: прилад для чищення картоплі або простий маленький ніж, бавовняні нитки, морква, чорний фломастер.

1. Почистіть кілька картоплин. Виберіть найменшу для голови і виріжте отвори для очей, носа, рота.

2. Виріжте шматочки моркви і заповніть ними отвори.

3. Розріжте решту картоплин навпіл. Видаліть середину і закладіть усередину жмуток бавовняних ниток.

4. Полийте грудку ниток водою і посипте на неї насіння (петрушки, салату чи якоїсь травички).

5. Розставте картоплини за розміром за «головою». Спостерігайте за зростанням пагонів.

Подібним чином можна зробити з однієї великої картоплини кумедного клоуна. Для цього зріжте основу картоплини, щоб вона могла стояти.

Виріжте обличчя і вставте ніс із кінчика морквинки. Виростіть «волосся» на голові клоуна так, як

ми це робили і у випадку гусениці (бавовняні нитки, насіння).

Зробіть зі шматочків картоплини ноги. Можна прикріпити їх до тулуба з допомогою зубочисток.

Переклад з російської Л. Дорош

І граємося, і вчимося!

Народно-християнські свята

(До питання про народні традиції)

Дайте назву народно-християнського свята до кожного малюнка (Різдво, Новий рік, Водохрещя).

1. Яку знаменну подію показала людям зірка на небі?

2. Де народився Ісус Христос?

3. Хто прибув поклонитися і принести Йому подарунки?

4. Де побачили прибулі сповитого Ісуса Христа?

5. Вкажіть на малюнку Матір Божу, Йосифа, народженого Ісуса Христа, трьох царів, пастирів та ангелів і розкажіть про цю знаменну подію.

6. Якого місяця і якого числа святкують у вас Різдво Христове?

7. Новий рік – це народне свято, яке святкується в ніч з 31 грудня на 1 січня. На цей день припадає і свято Василя Великого.

8. У народі вважається, що першого дня року, тобто на Новий рік, годиться поздоров-

ляти рідних, друзів, знайомих й інших, бажати їм всього найкращого в Новому році, бо ці бажання здійсняться.

9. На Новий рік відбуваються різні звичаї: передноворічний вечір в Україні називають «Щедрим вечором», коли співають щедрівки. На Буковині господарства обходять з виставою «Меланка», по домах ходять діти-посівальники, у румунів обходять господарства людей із символічним плугом, щоб забезпечити врожайність поля у Новому році.

10. Які з поданих малюнків відображають новорічні звичаї з вашої місцевості?

11. Як називається річка, в якій Іван Хреститель охрестив водою Ісуса Христа?

12. Запам'ятайте зображену на іконі Святу Трійцю: над Сином Ісусом Христом голубом опустився Святий Дух, а з неба пролунав голос Господа Батька: «Це Син Мій улюблений, що Його Я вподобав».

13. Чи існує у вас звичай ходити до церкви на Йордан з Трійцею (букет сухого васильку, свічка, оздоба), повертатися додому із освяченою та запаленою Трійцею, випалювати над дверима хрестики, кропити свяченою водою господарство, худобу? Чому давно люди так робили?

Подав І. Ребошанка

Сторінка народознавства

Свято Антона Перезимника

Січень – року початок, зимі середина, найсуворіший місяць зими. Народна мудрість каже, що у січні сонце повернуло на літо, а зима – на мороз. У цьому місяці найясніші, сонячні, але разом з тим морозні дні. Сонце іноді при сильному морозі видається наче у кільцях. Це ознака стійких морозів. За таку особливість і дістав місяць січень у давнину назву просинець, а ще – льодяний місяць, лютовій.

Традиційно на січень припадає найбільше свят. А завершувався січень святом Антона Перезимника (30 січня). Інша назва – Антонін Перезимня. «Антоніна Перезимня – зимі половина». До цього дня прагнули закінчити вирубування лісу, «поки дерево спить».

Святий Антоній, пам'ять якого відзначається у цей день, – християнський святий III-IV ст., що вважається покровителем худоби і цілителем від різних хвороб. У сербів Антоній і його брат Афанасій вшановувались як «чумні» святі, їхні дні святкували, щоб уникнути чуми. Згідно з болгарськими віруваннями, Антоній і Афанасій – брати-ковали, яким вдалося впіймати і зв'язати Чуму ланцюгами. У Словенії Антоній-пустинник – покровитель шлюбу. Антоній Падуанський у поляків – охоронець худоби від напастей.

Як і кожен святий, Антоній має свою улюблену справу. До нього моляться, коли щось пропаде. Святого Антонія можна просити віднайти загублену річ або повернути втрачений авторитет, повагу та навіть любов. Усі, хто щось загубив і помолився до Святого Антонія, неодмінно знаходять втрачене. Він є також покровителем убогих і допомагає налагоджувати різні сімейні справи.

Ким насправді був цей святий? Церква назвала його «Євангельським доктором» за талановиті проповіді, а вірні в цілому світі полюбили цього святого за численні чуда.

Одне з найвідоміших чудес Святого Антонія сталося якраз під час проповідей в італійському містечку Ріміні. Там зібралася велика кількість єретиків, які постійно сперечалися з Антонієм про віру Христову і були настільки озлоблені, що

навіть не бажали слухати його. Одного дня він пішов до моря і, стоячи на березі, між морем і річкою, почав говорити риbam: «Слухайте Слово Боже, ви, риби морські і річкові, раз єретики уникають слухати Його». Щойно він це промовив, як до берега підпливла величезна кількість риб різної величини, такого скупчення риби коло тих берегів ніхто раніше не бачив. Усі риби тримали голови над

водою, вистроївшись так, що найбільші риби були біля самого берега і уважно дивились на святого Антонія, який продовжував проповідь. На це диво збіглися жителі міста, серед яких були й згадані єретики. Побачивши, настільки явне диво, вони кинулися до ніг Антонія і дослухали його проповідь.

Інше відоме диво Антонія називають «чудом про вола». Сталося це також в Ріміні. Один єретик знущався з проповіді Антонія про Євхаристію, заперечуючи реальне існування Христа і обов'язок християнина благоговіти перед ним. Антоній відказав, що якщо Богові буде завгодно, то навіть мул цього єретика буде благоговіти перед Святим Причастям. Єретик відповів, що якщо мула три дні не годувати, а потім поставити перед ним кошик із вівсом і облатку, і мул відмовиться від сіна, щоб преклонити коліна перед Євхаристією, то він в це повірить. Антоній прийняв виклик. Мула три дні не годували й потім привели на площу. Коли єретик підійшов до тварини з кошиком сіна, а Антоній з Євхаристією, численний натовп побачив, як мул відвернувся від кошика і повернувся до Євхаристії, вставши перед нею на коліна. На цій площі, названій площею Мула, була споруджена колона на згадку про цю подію, а сьогодні збудований на її місці храм.

Святого Антонія найчастіше зображають з маленьким хлопчиком на руках. Це зображення з'явилося після того, як одного дня святого побачили на колінах у його келії, а на відкритій книзі, що лежала перед ним, стояло дитя, яке pestило і обіймало його, а зворушений Антоній притискав його до грудей.

Зимова пісенька

Слова М. ГРИНЧУКА

Музика В. КРАВЧУКА

За вік-ном хур-де-ли-ця гра в рі-жок. А дов-ко-ла сте-лить-ся сніг-сні-жок.

Ой ти, зи-мо, зи-монь-ко, по-стри-вай! Ти гіл-ля я-ли-нонь-ки не ла-май.

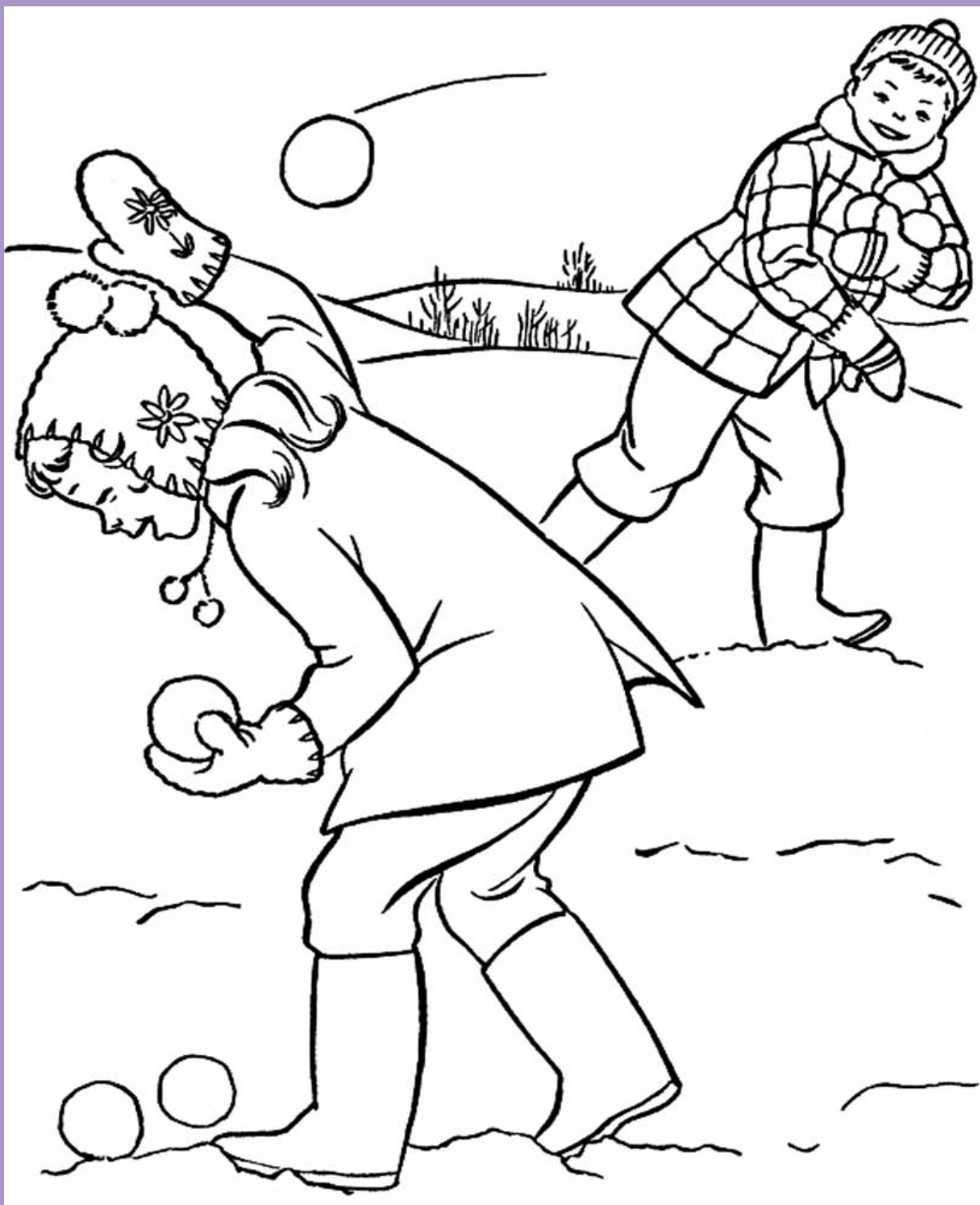
За вікном хурделиця
Гра в ріжок.
А довкола стелиться
Сніг-сніжок.
Ой ти, зимо-зимонько,
Постривай!
Ти гілля ялиноньки
Не ламай.

Не завій ти зайчика
Й оленя.
Не морозь нам пальчиків
Ти щодня.
Візьмем на годиноньку
Ковзани,
Нумо, зимо-зимонько,
До жени!

Розмаляў сторінку

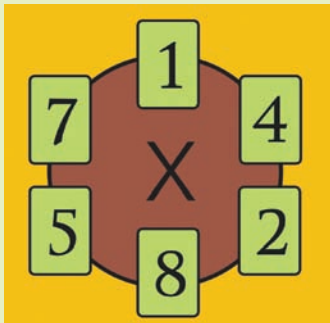

Математичні цікавинки

Хтось вважає математику нудною, хтось – нецікавою, але ми з тобою, друже, знаємо, що в цій науці вирують справжні пристрасті! А що вже захоплюючих фактів та дивовижних відкриттів у математиці – усіх не злічити!

Про деякі з них ми розповімо вам сьогодні.

Математичне чаклунство

Хочеш відчувати себе фокусником і викликати захоплення та здивування у друзів? Тоді вперед!

За допомогою цього фокусу ти зможеш безпомилково порахувати, скільки братів і сестер у твоїх знайомих, не питаючи їх про це. Необхідно, щоб спочатку твій друг (чи подружка) до кількості своїх братів додав число 3 (але тобі результат поки не каже).

Потім отримане число помнож на 5, приплюсуй 20, суму помнож на 2.

До результату необхідно додати ще й кількість сестер, плюс число 5.

Він чи вона називають остаточний результат. Тоді справа за тобою!

Від отриманого числа відними 75 (звісно, другу про це нічого не кажи). Двозначне число, яке ти отримаєш, вкаже на склад сім'ї: перша цифра – кількість братів, друга – сестер.

Ось як усе просто!

Чарівне число 142857

Чи знаєте ви, що деякі числа мають цікаві, навіть загадкові, властивості, які проявляються під час елементарних дій: додавання й множення.

Створюються незвичайні комбінації послідовності цифр.

Сьогодні ми представимо вам чарівне число 142857.

Розпочнемо з множення і побачимо, що відбувається.

$$142857 \times 1 = 142857$$

$$142857 \times 2 = 285714$$

$$142857 \times 3 = 428571$$

$$142857 \times 4 = 571428$$

$$142857 \times 5 = 714285$$

$$142857 \times 6 = 857142$$

Ну як? Зрозуміли загадку? Постійно з'являються одні й ті ж цифри, змінюючи лише своє положення й пересуваючись.

А от якщо 142857×7 ?

$$= 999999!$$

Тепер додамо дві частини числа $142857: 142 + 857$ – отримуємо 999.

Продовжимо: $14 + 28 + 57 = 99$

Далі додамо усі цифри числа, із отриманими в результаті цифрами проведемо тут ж операцію: $1 + 4 + 2 + 8 + 5 + 7 = 27 = 2 + 7 = 9$

Твій вік

Неймовірно, але якщо помножити твій вік на 7, а потім – на 1443, то результат тебе неодмінно здивує – ти отримаєш свій вік, написаний три рази підряд. Перевір і ти сам у цьому переконаєшся!

Джерело: pustunchik.ua

Пішаємося нашими дітьми!

Любі діти!

Ось вже проминули Різдвяні і Новорічні свята, ви встигли обколядувати господарів, повіншувати їм, побажати добра, щастя, дубового здоров'я, щедрого врожаю. Хоч зима й не була щедрою на сніг, але ви мали час розважитись. А зараз вже час знову до школи.

Навчайтесь мудрості, поваги до родичів, до рідного.

Хай вам щастить!

Олена Аїда Шімота,
4 років, м. Радівці

Періжок Габрієла та Грігораш Далія,
4 клас, село Негостина

Нижній ряд (зліва направо): Юліу Пашка, Мар'ян Савка, Овідіу Роман, Йонела Бумбар, Ленуца Варічук, Марія Гречика, Василь Біліч, Адріан Онешук;

Середній ряд(зліва направо): Данієл Бумбар, Андрей Марінчан, Іоан Савка, Міхаєла Ністор, Міхаєла Майош, Аліна Ботіз, Олександра Філіп, Андрея Дрозд, Лавінія Рохнян, Марія Ботіз, Василь Ботіз;

Нижній ряд (зліва направо): Маріус Бумбар, Христина Мікулайчук, Марія Бучута, Партичія Бумар (учні Технологічного ліцею с. Рускова).